

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 211/2017-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. mája 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa vo veci sťažnosti obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, zastúpenej JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, v mene ktorej koná advokát JUDr. Roman Kvasnica, ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 311/2014, za účasti Okresného súdu Malacky, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 311/2014 **p o r u š e n é b o l i .**

2. Obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., priznáva finančné zadostučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Malacky p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Malacky je p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., trovy konania v sume 362,60 € (slovom tristošesťdesiatdva eur a šesťdesiat centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. apríla 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti WM Consulting & Communication, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s. r. o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, v mene ktorej koná advokát JUDr. Roman Kvasnica, ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 311/2014 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka podala 5. júna 2013 návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým si voči žalovanej uplatňovala pohľadávku v sume 20 780,31 € s príslušenstvom, ako aj náhradu trov konania. Okresný súd vydal 7. októbra 2013 platobný rozkaz sp. zn. 16 Ro 1466/2013, ktorým sťažovateľkinmu návrhu vyhovel v celom rozsahu. Dňa 21. októbra 2013 podala žalovaná proti platobnému

rozkazu odpor, ktorý bol následne doručovaný sťažovateľke na vyjadrenie. Sťažovateľka sa k podanému odporu vyjadrila podaním z 15. apríla 2014.

Sťažovateľka argumentuje, že ani po „*uplynutí doby dlhšej ako 4 mesiace od odoslania sťažovateľovho vyjadrenia k odporu... nebolo vytýčené pojednávanie vo veci samej v zmysle § 174 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, sťažovateľ dňa 10. 09. 2014 zaslal porušovateľovi žiadosť o vytýčenie termínu pojednávania... Keďže ani po podaní žiadosti nebolo v tejto veci vytýčené pojednávanie, t. j. súd nereagoval na Žiadosť sťažovateľa dňa 27. 04. 2015, t. j. po dobe dlhšej ako 22 mesiacov odo dňa odoslania vyjadrenia k odporu... zaslal porušovateľovi ďalšiu žiadosť o vytýčenie termínu pojednávania... Nakoľko porušovateľ žiadnym spôsobom nereagoval na zaslanú Žiadosť a Opätovnú žiadosť a od podania návrhu na vydanie platobného rozkazu uplynula doba viac ako 26 mesiacov a od zaslania vyjadrenia k odporu... uplynula doba viac ako 16 mesiacov, zaslal sťažovateľ predsedovi Okresného súdu Malacky... 14. 08. 2015 sťažnosť na prieťahy v konaní podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov... do dnešného dňa nebolo vo veci vytýčené pojednávanie, ani inak rozhodnuté, t. j. do dnešného dňa porušovateľ vo veci vedenej pred Okresným súdom Malacky pod sp. zn. 6C/311/2014 nekoná.“.*

Sťažovateľka zdôrazňuje, že je neprípustné, aby rozhodovanie o návrhu na zaplatenie peňažnej sumy trvalo viac ako 34 mesiacov, zvlášť ak „*rozhodnutie o zaplatení peňažnej sumy je úkon, ktorý sa nevyznačuje právnou ani faktickou zložitou a konania o zaplatenie peňažnej sumy tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov“.* Podľa sťažovateľky okresný súd svojou nečinnosťou spôsobil vznik zbytočných prieťahov v napadnutom konaní, pričom tento stav má za následok jej právnu neistotu „*týkajúcu sa jej práva na zaplatenie sumy 20.780,31 € spolu s príslušenstvom... nakoľko k stavu právnej istoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu...“.*

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu

v napadnutom konaní, prikáže okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov a prizná jej primerané finančné zadostučinenie v sume 1 000 €, ako aj úhradu trov konania v sume 362,60 €.

Priznanie primeraného finančného zadostučinenia sťažovateľka odôvodňuje dĺžkou zbytočných prietáhov v napadnutom konaní a nemajetkovou ujmu, ktorá spočíva v pocitoch právnej neistoty a straty dôvery v efektívne poskytnutie súdnej ochrany.

Ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 211/2017 z 23. marca 2017 sťažnosť prijal na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k sťažnosti a zároveň oznámil, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Predseda okresného súdu v prípise sp. zn. Spr. 2088/2017 z 19. apríla 2017 uviedol, že vec sťažovateľky bola právoplatne skončená 9. januára 2017, pričom sťažovateľka bola *„so svojim nárokom v plnom rozsahu uspokojená a taktiež jej boli priznané trovy konania vo výške 100 %. Konštatujem, že sťažovateľka ako nebankový subjekt bol v celom rozsahu v konaní pred súdom zhojený, žiadnu ujmu neutrpel a jeho zámer získať tzv. finančné zadostučinenie od štátu, by bolo evidentne v rozpore s dobrými mravmi. Z týchto dôvodov navrhujem sťažnosť sťažovateľky zamietnuť.“*

Predseda okresného súdu zároveň ústavnému súdu oznámil, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania.

Ústavný súd následne vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky, aby sa vyjadrila k tomu, či trvá na ústnom pojednávaní vo veci, a zároveň jej zaslal prípis predsedu okresného súdu z 19. apríla 2017. Právna zástupkyňa sťažovateľky v podaní doručenom ústavnému súdu 11. mája 2017 oznámila, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci, pričom zároveň k vyjadreniu predsedu okresného súdu zdôraznila, že v ňom absentuje *„akékoľvek uvedenie úkonov, ktoré porušovateľ v súdnom konaní vykonal a ktoré by smerovali k tomu, aby v súdom konaní bolo rozhodnuté spravodlivo a v čo najkratšej lehote. Porušovateľ teda*

neuviedol žiadnu skutočnosť, z ktorej by vyplývalo, že porušovateľ v súdnom konaní konal tak, aby bolo o veci čo v najkratšej lehote spravodlivo rozhodnuté, t. j. aby porušovateľ čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorom sa sťažovateľ nachádzal a pre ktorý podal žalobu na súd... Porušovateľ vo vyjadrení ani neuviedol prečo (na základe akých objektívnych skutočností) až po dobe dlhšej ako 3 roky odo dňa podania sťažovateľovej žaloby zo dňa 17. 09. 2013 o tejto právoplatne rozhodol. Holé konštatovanie, že dňa 06. 12. 2016 bol vo veci vydaný rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09. 01. 2017, iba potvrdzuje sťažovateľove tvrdenia, že v čase podania ústavnej sťažnosti v súdnom konaní dochádzalo k prietahom v konaní, ktoré porušovali sťažovateľove vyššie uvedené základné práva a ktoré prehľbovali právnu neistotu sťažovateľa.“.

Osobitne k posúdeniu požiadavky sťažovateľky priznať jej primerané finančné zadosťučinenie predsedom okresného súdu, ktorý túto považuje za rozpornú s dobrými mravmi, právna zástupkyňa sťažovateľky zdôrazňuje, že nepodala „ústavnú sťažnosť z dôvodu, aby vymohol od štátu peňažné prostriedky vo forme primeraného finančného zadosťučinenia, a to za účelom uspokojenia pohľadávky vymáhanej v súdnom konaní... Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť za účelom, aby Ústavný súd Slovenskej republiky určil, že v súdnom konaní boli porušené sťažovateľove základné práva a aby prikázal porušovateľovi konať v súdnom konaní, t. j. cieľom ústavnej sťažnosti bolo ukončenie prietahov, ktoré boli v súdnom konaní a donútenie porušovateľa bez prietahov pokračovať v súdnom konaní. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia predovšetkým závisí od toho v akom rozsahu boli porušované základné práva a slobody, či osoba v dôsledku týchto porušení utrpela ujmu a v akom rozsahu, pričom sa nejedná o majetkovú ujmu (škodu alebo ušlý zisk), tak ako sa mylne domnieva porušovateľ, ale jedná sa o nemajetkovú ujmu. Skutočnosť, že po dobe dlhšej ako 3 roky bola síce sťažovateľovi priznaná žalovaná suma v celom rozsahu v zmysle žalobného petitu, žiadnym spôsobom neospravedľuje to, že sa tak stalo až po vyše 3 rokov, a teda že počas súdneho konania boli porušované sťažovateľove základné práva.“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka uvádza, že trvá na podanej sťažnosti, keďže predmetom preskúmania zo strany ústavného súdu je to, či v čase podania sťažnosti ústavnému súdu dochádzalo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom, a nie to, či k zbytočným priet'ahom dochádza v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti.

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľky a predsedu okresného súdu, že netrávajú na konaní ústneho pojednávania, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Zo spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie vedené okresným súdom ústavný súd zistil tento priebeh konania:

1. Dňa 5. júna 2013 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľky na vydanie platobného rozkazu.

2. Okresný súd sťažovateľku 13. septembra 2013 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku, ktorý bol zaplatený 20. septembra 2013.

3. Sťažovateľka svoj návrh na vydanie platobného rozkazu doplnila 19. septembra 2013.

4. Dňa 7. októbra 2013 okresný súd vydal platobný rozkaz sp. zn. 16 Ro 1466/2013 (ďalej len „platobný rozkaz zo 7. októbra 2013“), ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť sťažovateľke sumu 20 780,31 € s príslušenstvom a nahradiť trovy konania.

5. Proti platobnému rozkazu okresného súdu zo 7. októbra 2013 podala žalovaná 21. októbra 2013 odpor.

6. Dňa 28. marca 2014 okresný súd vyzval žalovanú na zaplatenie súdneho poplatku a zároveň sťažovateľku na vyjadrenie k podanému odporu.

7. Dňa 16. apríla 2014 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky k podanému odporu.

8. Dňa 21. apríla 2016 okresný súd nariadil pojednávanie na 24. máj 2016 a zároveň vyzval sťažovateľku na špecifikáciu uplatnenej istiny a príslušenstva a na doloženie potrebných listín. Na výzvu sťažovateľka reagovala podaním z 20. mája 2016.

9. Dňa 24. mája 2016 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 13. september 2016.

10. Dňa 17. augusta 2016 žalovaná požiadala o predvolanie svedka a „*znovuposúdenie žaloby*“.

11. Pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 13. septembra 2016, bolo odročené na 6. december 2016 na účely predloženia dôkazov k tvrdeným skutočnostiam.

12. Okresnému súdu bolo 22. septembra 2016 doručené vyjadrenie sťažovateľky k výkonu záložného práva.

13. Dňa 6. decembra 2016 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bolo dokazovanie vyhlásené za skončené a zároveň bol vyhlásený rozsudok sp. zn. 6 C 311/2014, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť sťažovateľke sumu 20 780,31 € s 8,20 % ročným úrokom zo sumy 15 705,20 € od 14. decembra 2012 do zaplattenia a s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 15 705,20 € od 14. decembra 2012 do zaplattenia a sťažovateľke bola priznaná náhrada trov konania (rozsudok okresného súdu sp. zn. 6 C 311/2014 zo 6. decembra 2016 nadobudol právoplatnosť 9. januára 2017 a vykonateľnosť 13. januára 2017).

14. Okresný súd uznesením sp. zn. 6 C 311/2014 z 28. februára 2017 žalovanú zaviazal zaplatiť náhradu trov konania v sume 3 755,45 €.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. K porušeniu sťažovateľkou označených práv malo dôjsť postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010), a preto ich namietané porušenie možno preskúmavať spoločne.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach, ktorými sťažovatelia namietajú porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, ďalej z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania (obdobne § 6 a § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESĽP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

1. Pokiaľ ide o právnu zložitosť veci vedenej pred okresným súdom, ústavný súd konštatuje s prihliadnutím na predmet napadnutého konania, že rozhodovanie o pohľadávke vzniknutej z titulu nezaplatenej splátky úveru patrí k štandardnej súčasťi rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Zo spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie nevyplýva ani faktická zložitosť veci. Navyše faktickou či právnou zložitost'ou veci neargumentuje vo svojom vyjadrení ani predseda okresného súdu.

2. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Pri hodnotení postupu podľa tohto kritéria ústavný súd konštatuje, že zo spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie nezistil, že by sťažovateľka svojím správaním prispela k predĺženiu napadnutého

konania. Na výzvy okresného súdu reagovala promptne a pojednávani, ktoré v napadnutom konaní boli nariadené, sa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne riadne zúčastňovala.

3. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných priet'ahov v doterajšom priebehu konania.

Z prehľadu procesných úkonov vykonaných v napadnutom konaní ústavný súd zistil jedno kratšie a jedno dlhšie obdobie nečinnosti okresného súdu, a to od 21. októbra 2013, keď žalovaná podala proti platobnému rozkazu okresného súdu zo 7. októbra 2013 odpor, do 28. marca 2014, keď okresný súd vyzval žalovanú na zaplatenie súdneho poplatku za podaný odpor, a od 16. apríla 2014, keď bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky k podanému odporu, do 21. apríla 2016, keď bolo nariadené pojednávanie na 24. máj 2016. Celková doba absolútnej nečinnosti okresného súdu tak presiahla obdobie 2 rokov.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd svojou neodôvodnenou nečinnosťou spôsobil vznik zbytočných priet'ahov, čím porušil základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Keďže napadnuté konanie bolo do dňa rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľky právoplatne skončené, ústavný súd návrhu sťažovateľky na príkaz okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 311/2014 konať bez zbytočných priet'ahov nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka v sťažnosti žiadala o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1 000 €, čo odôvodnila dĺžkou zbytočných preťahov v napadnutom konaní a nemajetkovou ujmu, ktorá spočíva v pocitoch právnej neistoty a straty dôvery v efektívne poskytnutie súdnej ochrany.

V kontexte tvrdenia predsedu okresného súdu, že sťažovateľka v napadnutom konaní žiadnu ujmu neutrpela, takže priznanie primeraného finančného zadosťučinenia by bolo v rozpore s dobrými mravmi, ústavný súd zdôrazňuje, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Primerané finančné zadosťučinenie nemožno stotožňovať s odškodným, s náhradou či už za skutočnú škodu, alebo za ušlý zisk. Jazykovým výkladom možno odvodiť, že „primerané finančné zadosťučinenie“ znamená zadosťučinenie, ktoré sa poskytne v peniazoch a v sume, ktorá je primeraná. Primeranosť spočíva v nastolení spravodlivej rovnováhy medzi poškodeným záujmom a protiprávnym správaním. Vychádzajúc zo skutočnosti, že ide o primerané finančné zadosťučinenie, ktoré sa má poskytnúť podľa výslovnej ústavnej úpravy (čl. 127 ods. 3 ústavy), možno dôvodiť, že hodnota, na ktorej vznikla ujma, je základné právo alebo sloboda, t. j. priamo ústavou chránená hodnota, ktorej porušenie možno stotožňovať s konaním (postupom), ktoré odporuje ústave. Primerané finančné zadosťučinenie nie je zhodné s odškodnením; vznik právne

významného dôvodu na odškodnenie nevylučuje, že za to isté správanie sa prizná aj primerané finančné zadosťučinenie. Naopak, ak právo na odškodné podľa právnej úpravy nevznikne, nie je tým vylúčená možnosť poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia. Primerané finančné zadosťučinenie je sankciou *sui generis*, ktorú ústavný súd ako orgán ochrany ústavnosti po vlastnej úvahe môže uložiť orgánu verejnej moci, ktorý vo svojej činnosti nedbá na dodržiavanie ústavného práva a koná v rozpore s ústavou chránenými hodnotami (m. m. I. ÚS 117/08).

Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd nemôže stotožniť s argumentáciou predsedu okresného súdu o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia ako rozporného s dobrými mravmi a považuje ju za nedôvodnú.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na celkovú dĺžku napadnutého konania vedeného okresným súdom, ako aj na obdobie jeho ničím neospravedlniteľnej nečinnosti a zohľadňujúc aj predmet konania ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 € pre sťažovateľku za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním.

Úhradu trov konania priznal ústavný súd za dva uplatnené úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti

Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Základom pre výpočet úhrady za úkon právnej služby je v danom prípade priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2015 (úkony vykonané v roku 2016) v sume 858 €. Priznaná úhrada odmeny za 2 úkony predstavuje sumu 286 € a úhrada režijného paušálu (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za 2 úkony predstavuje sumu 17,16 €. Celková suma úhrady trov konania po jej zvýšení o 20 % (právna zástupkyňa sťažovateľky je platcom DPH) v súlade s § 18 ods. 3 vyhlášky je 363,79 €. Súc viazaný petitom v súlade s § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde, ústavný súd priznal úhradu trov konania v sume požadovanej sťažovateľkou, teda v sume 362,60 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. mája 2017